

De nuchtere Hollander

Alcoholscreening en kortdurende interventie op de SEH

Carla Hagestein, psychiater Antes

*Angelique van Gaalen, verpleegkundig specialist
Arts & Zorg*

Vroegsignalering en interventie overmatig alcoholgebruik op SEH

- Waarom
- Hoe
- Onderzoek
- Resultaten
- Conclusie en
aanbevelingen

Vroegsignalering en interventie overmatig alcoholgebruik op SEH

- **Waarom**
- Hoe
- Onderzoek
- Resultaten
- Conclusie en
aanbevelingen

Waarom?

- Preventie alcoholgebruik toenemende aandacht, veel gezondheidswinst te behalen
- WHO-norm: Mannen ≤ 14 AE/ week, vrouwen ≤ 7 AE/ week

Gewenste situatie

- Herkennen patiënten met problematisch alcoholgebruik
- Interventie bij overmatig gebruik
- Bewustwording, gezondheidswinst voor de patiënt
- Maatschappelijke bijdrage preventie en kostenreductie

Interventie op SEH

- SEH bezoek moment van bewustwording, goed moment voor motiveren tot gedragsverandering^{1,2}
- Behandeling vroeg stadium effectief³
 - verslaving voorkomen
 - gezondheidsproblemen voorkomen
- Effectiviteit screenen en motiveren op SEH in buitenland aangetoond.

¹Leontiva et al., *Journal of critical care* 2005,

²Longabaugh R et al., *Acad Emerg Med* 1995

³Lemmers L en Riper H, *Actieplan van het Partnership Vroegsignalering Alcohol* 2007

Drank heeft hetzelfde effect als yoga

Setu Bhanda Sarvangasana

Vroegsignalering en interventie overmatig alcoholgebruik op SEH

- Waarom
- **Hoe**
- Onderzoek
- Resultaten
- Conclusie en
aanbevelingen

PVA-pilot

- Partnership Vroegsignalering Alcohol: samenwerkingsverband gericht op preventie
- Voor 2010 nergens in NL interventies op SEH
- MCH Westeinde benaderd als voorbeeld ziekenhuis

Projectgroep Alcohol Screening en Kortdurende interventie

Ketenzorg

- SEH arts, verpleegkundig specialist, MDL arts, klinisch epidemioloog, zorgmanager
- Ziekenhuispsychiater en consultatief psychiatrisch verpleegkundige
- Brijder verslavingszorg
- Context verslavingspreventie
- Huisarts

Hoe

- Elke patiënt: AUDIT-C
- Indien verhoogd: kortdurende interventie gericht op bewustwording
- Training in motiverende gespreksvoering SEH artsen en SEH verpleegkundigen

AUDIT-C Score	0	1	2	3	4
Hoe vaak drinkt u alcohol	nooit	Maandelijks of minder	2-4 keer per maand	2-3 x per week	4 x of vaker per week
Hoeveel drinkt u op een typische dag dat u alcohol drinkt	1-2	3-4	5-6	7-9	>10
Hoe vaak drinkt u meer dan 6 glazen alcohol per gelegenheid	nooit	Minder dan eens per maand	maandelijks	wekelijks	(bijna) dagelijks

Positieve score: ♀ ≥ 4 , ♂ ≥ 5

En dan?

- Folder mee
- Verwijzing huisarts
- Verwijzing verslavingszorg
- Bij opname: vervolg door psychiatrische consultatieve dienst

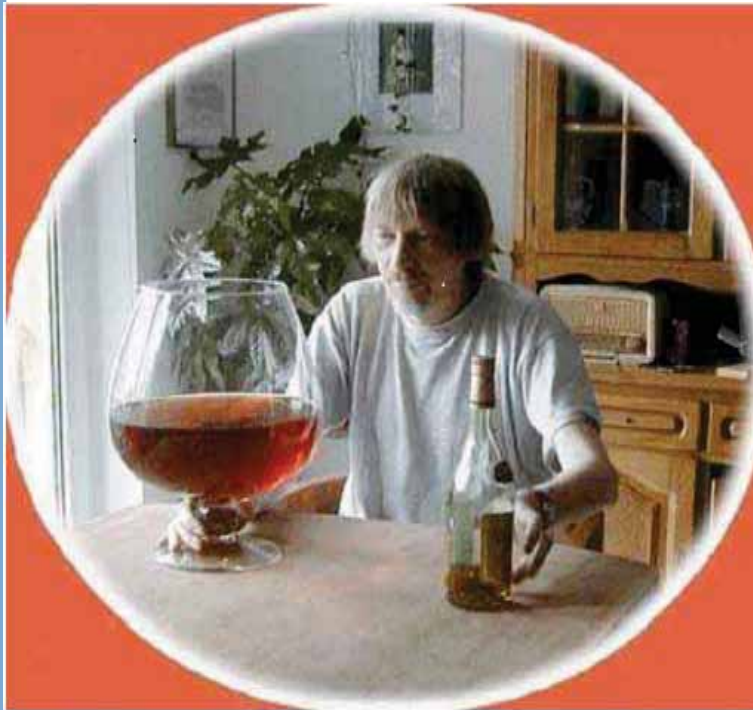
Vroegsignalering en interventie overmatig alcoholgebruik op SEH

- Waarom
- Hoe
- **Onderzoek**
- Resultaten
- Conclusie en
aanbevelingen

Onderzoekssubsidie

- Effectiviteit screenen en interventie
 - Identificeren we patiënten met riskant alcoholgebruik?
 - Verminderen patiënten hun alcoholgebruik?
- Barrières implementatie

Methode

- Prospectieve cohortstudie
Dataverzameling uit EPD
 - Telefonische follow-up na 3 maanden
 - Focusgroepgesprekken
 - Check bij Brijder/ huisarts

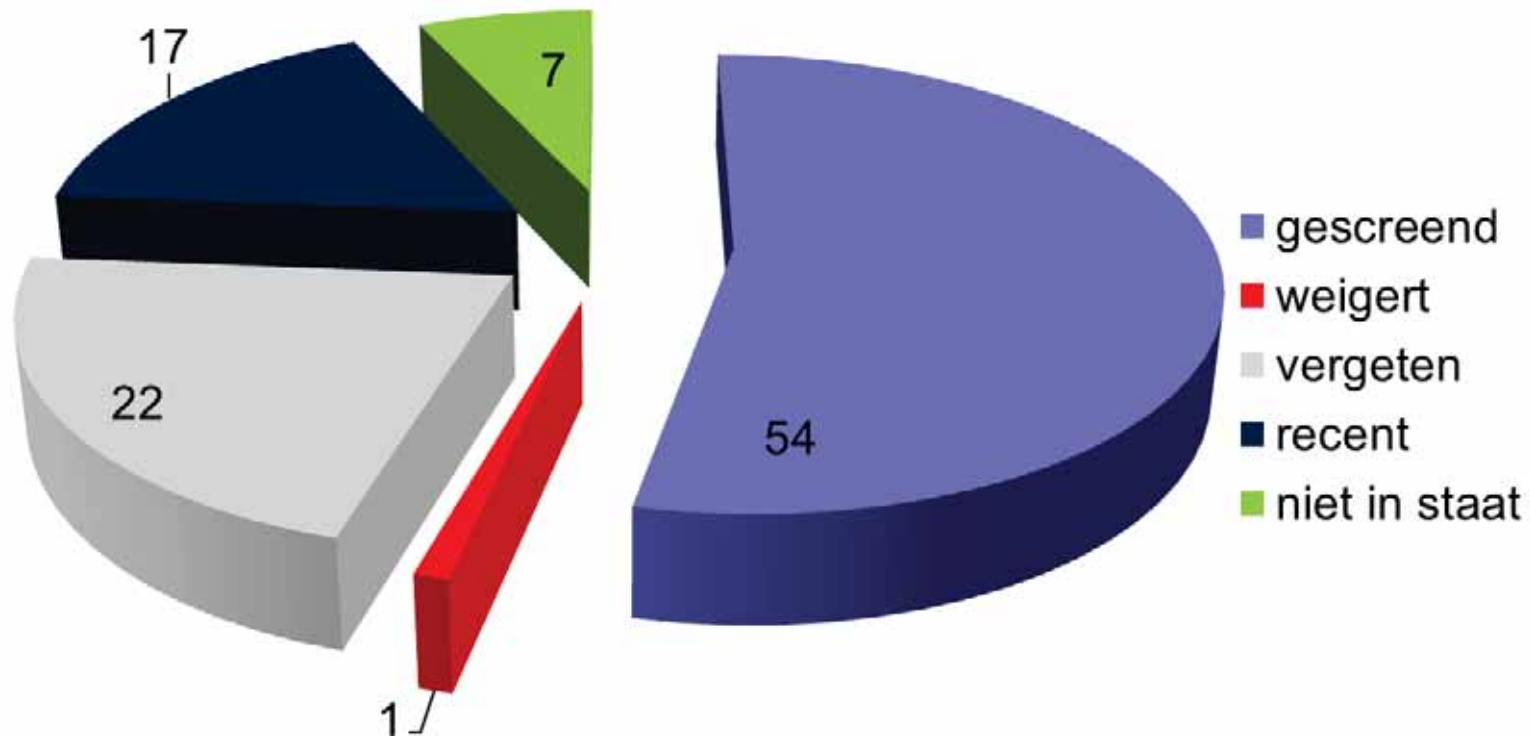
Vroegsignalering en interventie overmatig alcoholgebruik op SEH

- Waarom
- Hoe
- Onderzoek
- **Resultaten**
- Conclusie en
aanbevelingen

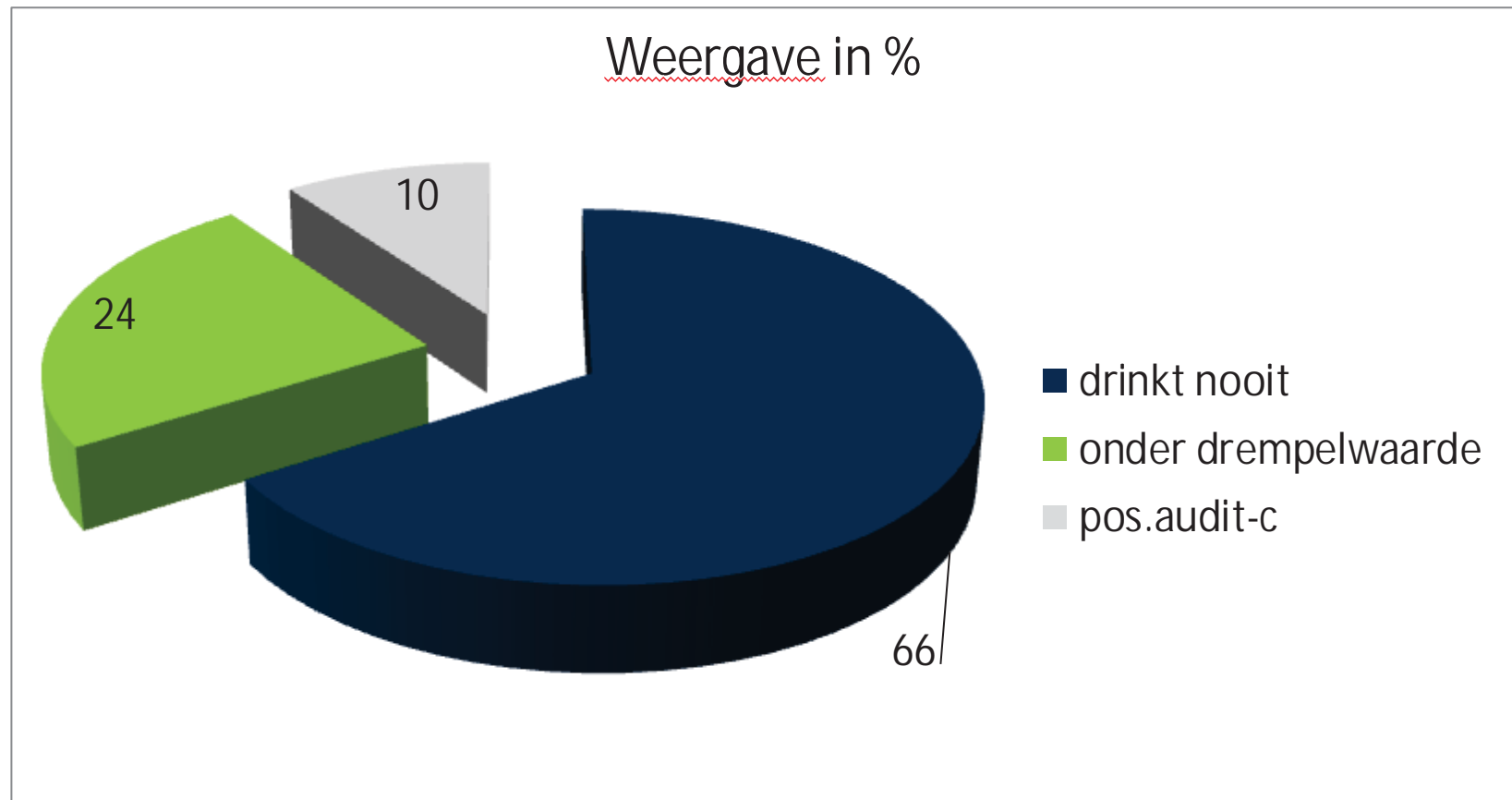

Resultaten 1 jaar screenen n=41900 nov 2011 t/m okt 2012

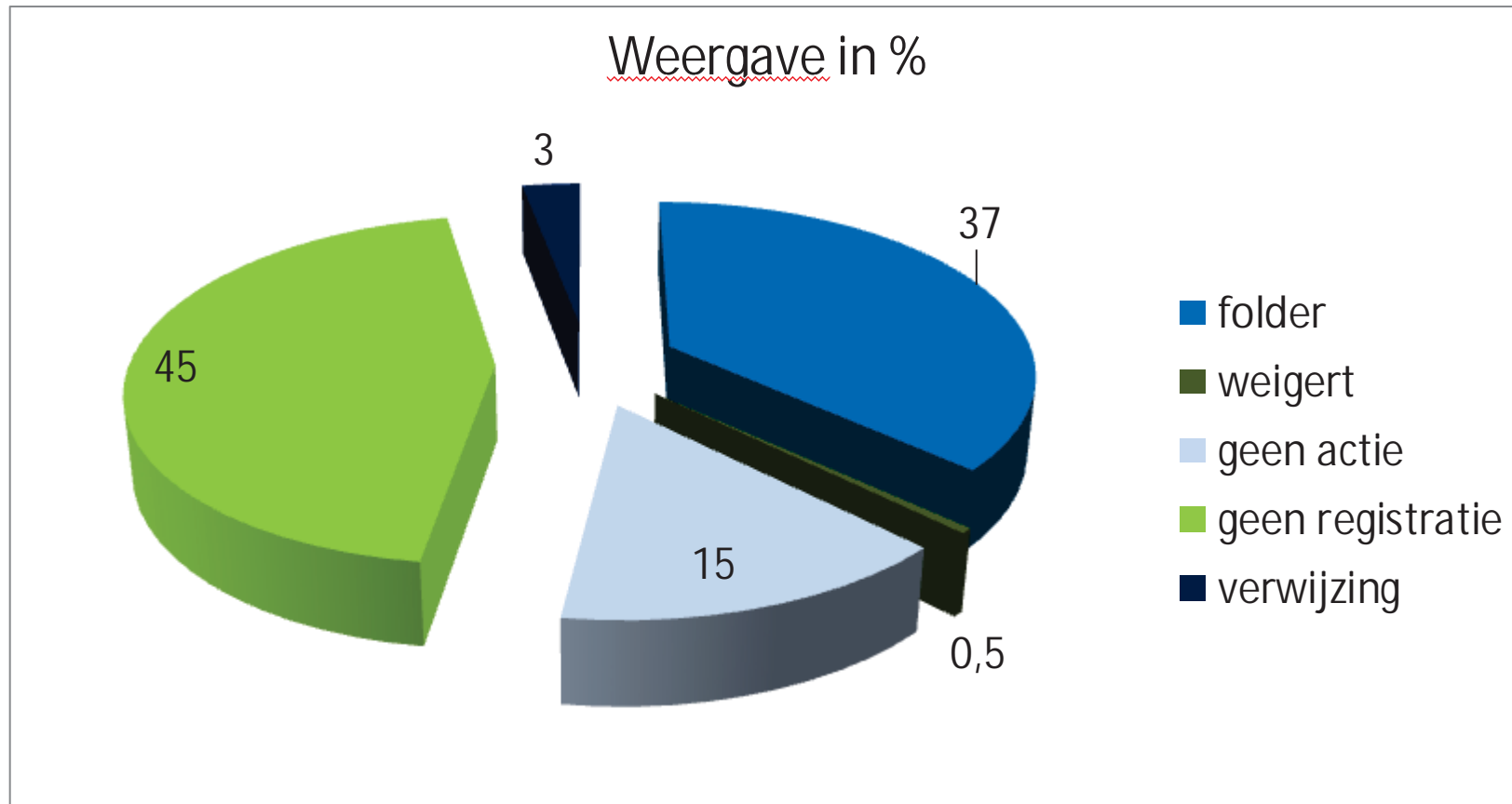
Weergave in %

Gegevens alcoholgebruik n=22537

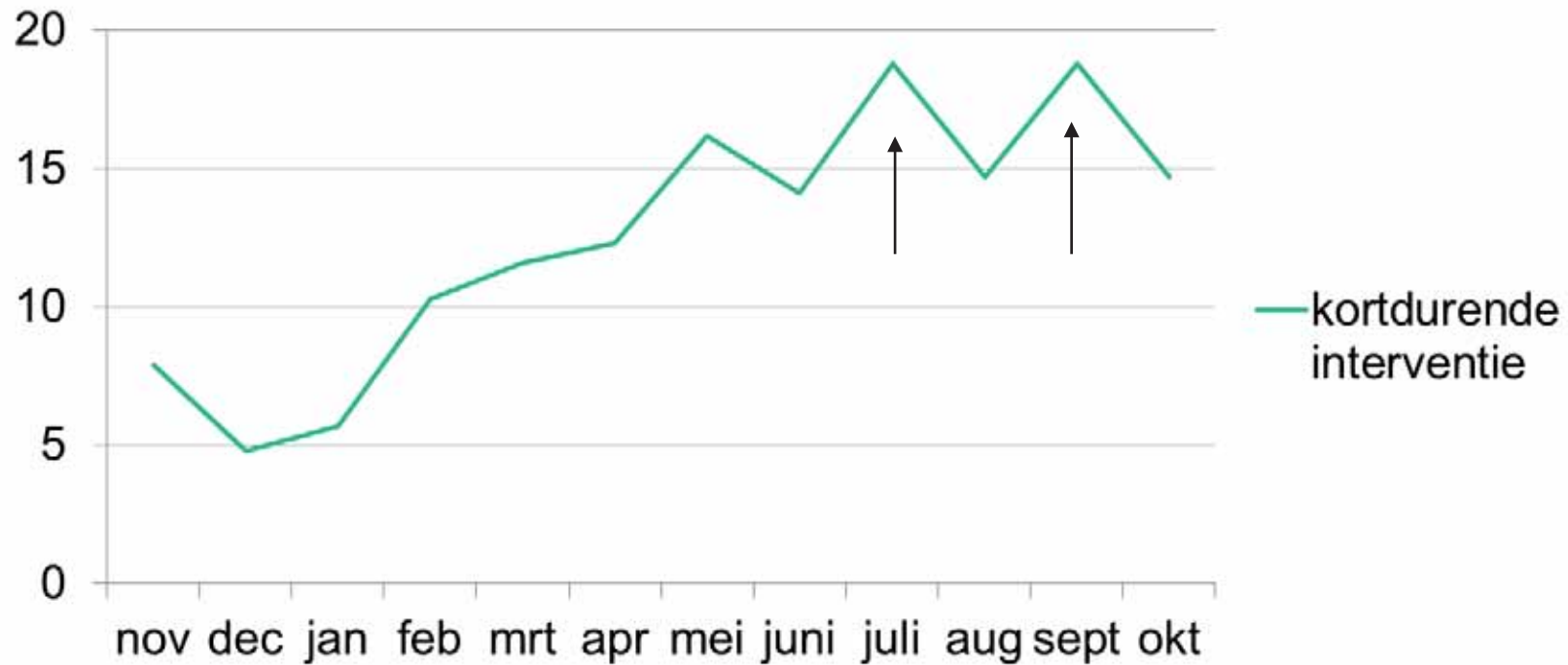

Beleid na positieve screening n= 2209

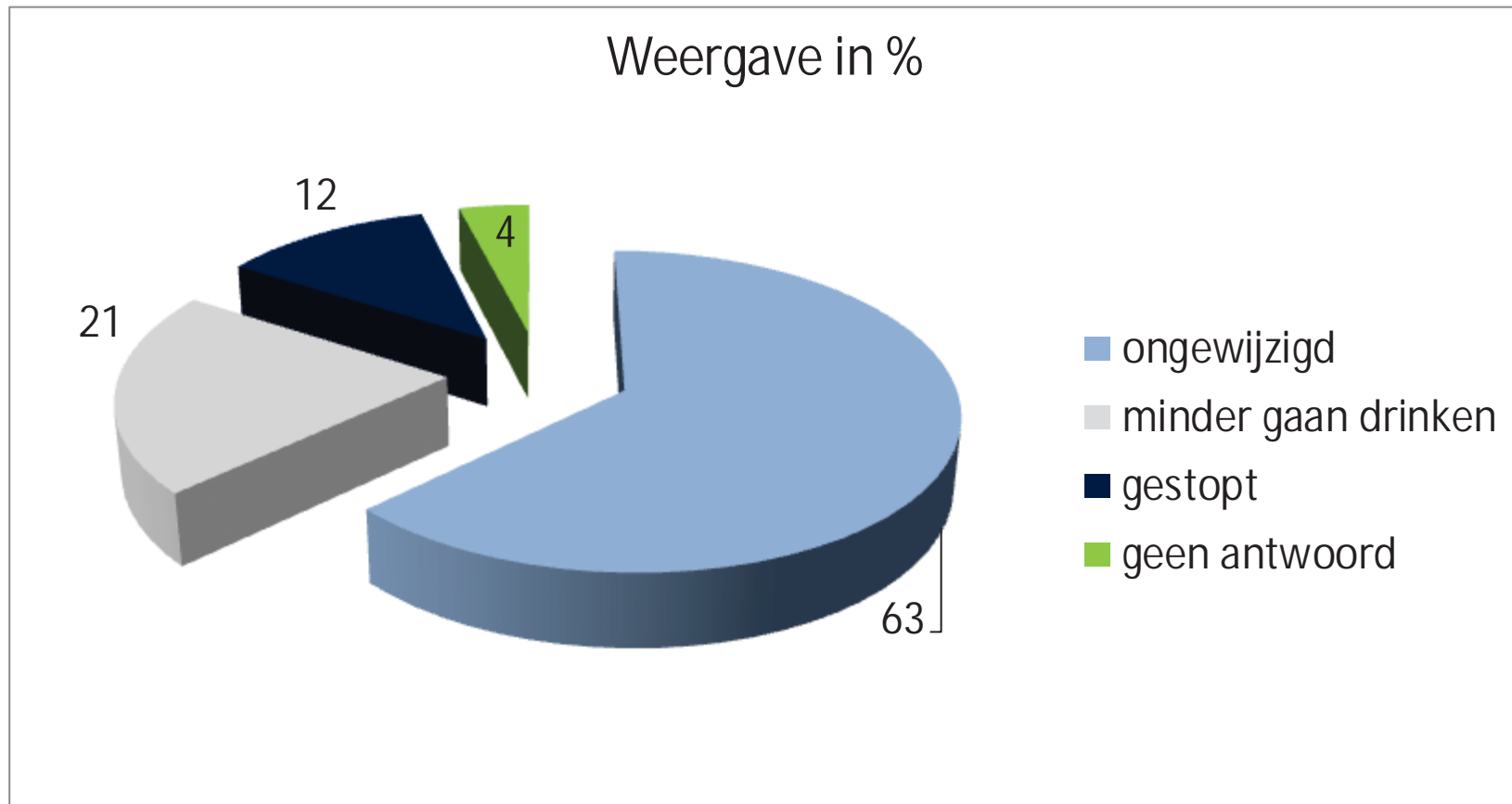

Kortdurende interventie na positieve audit-c

Weergave in %

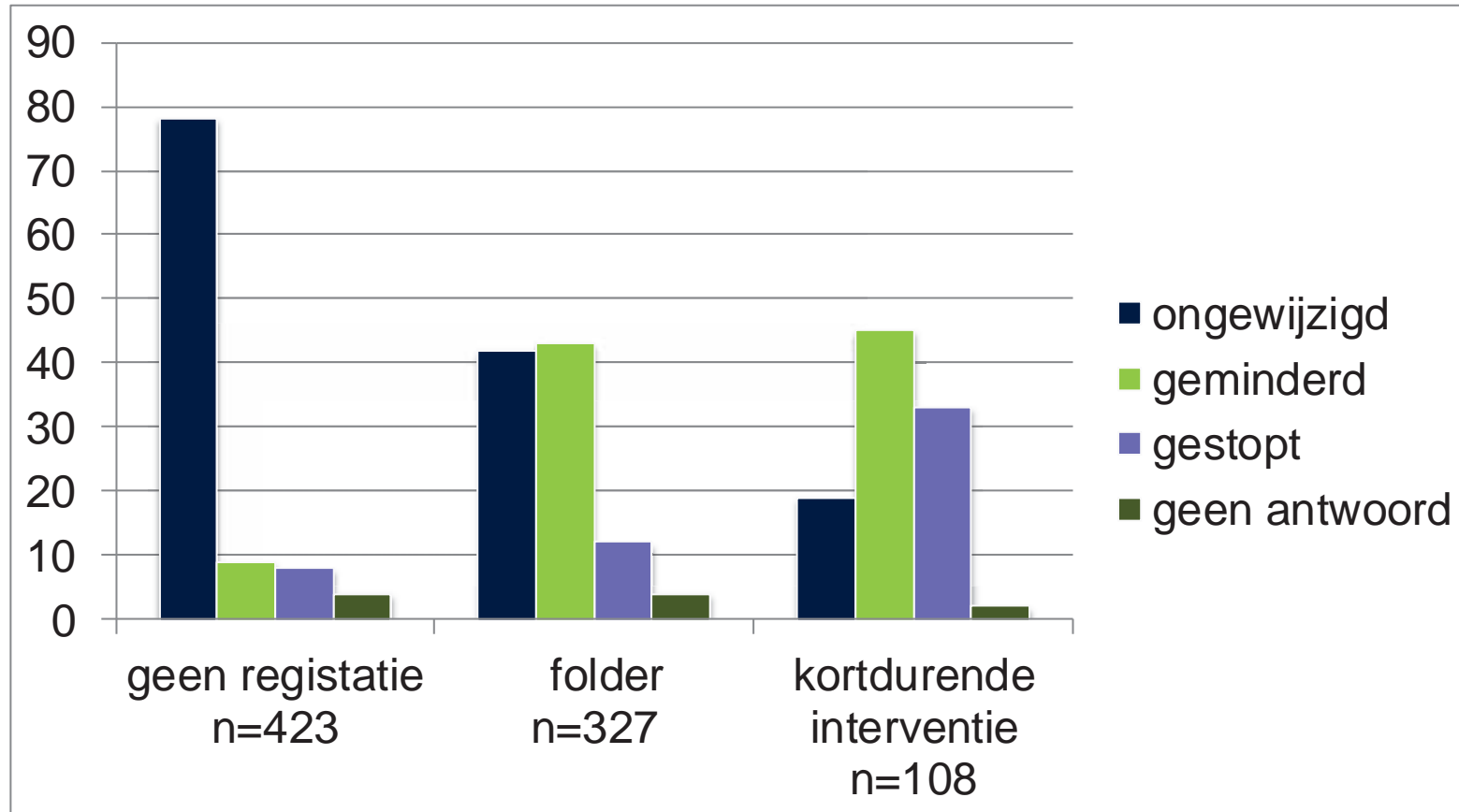

Alcoholgebruik 3 mnd follow up n=901

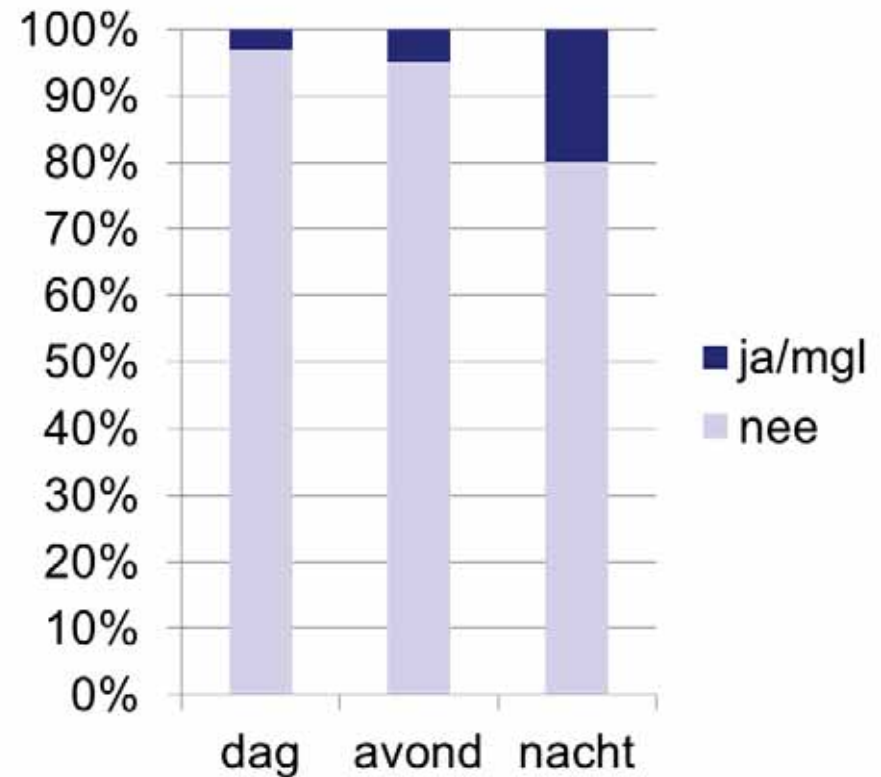
Drinkgedrag na 3 mnd follow up

p < 0.001

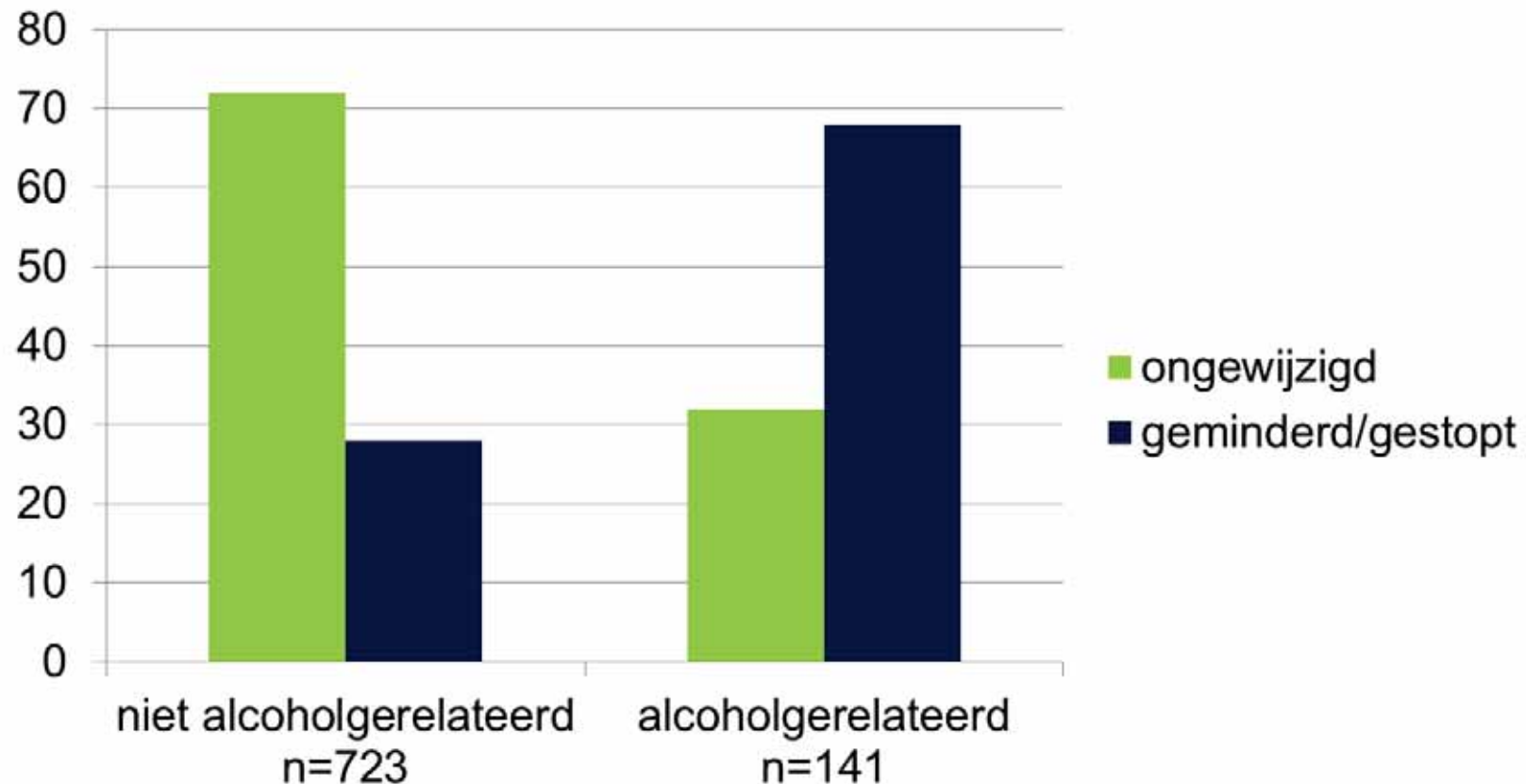

Alcoholgerelateerd SEH bezoek

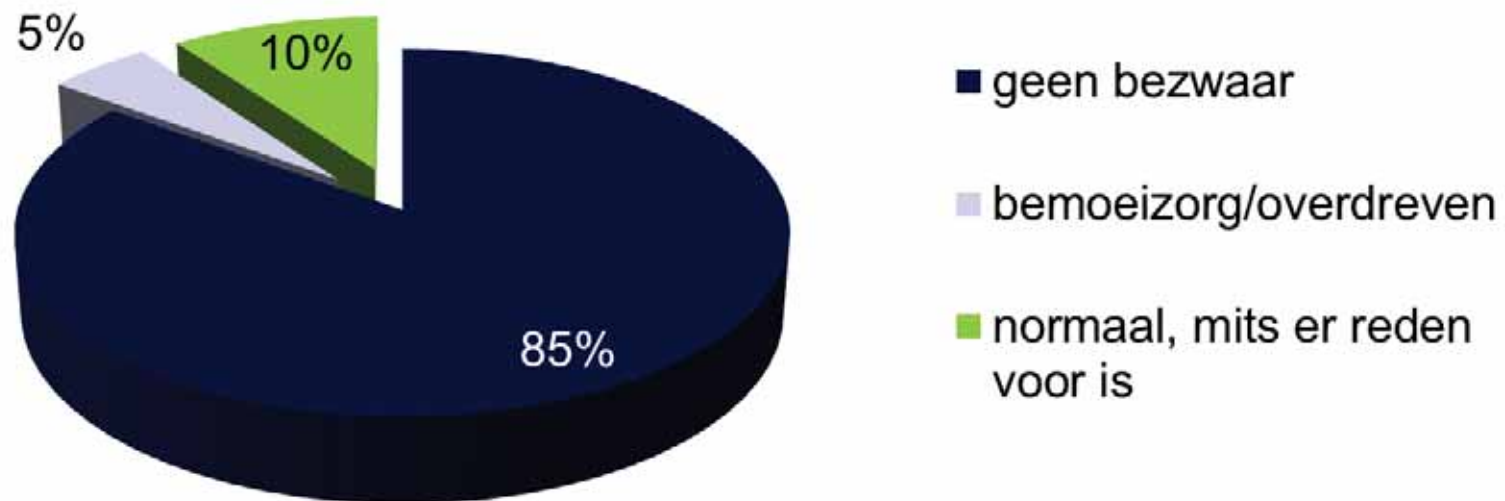
- Van totale onderzoekspopulatie 5%
- Bij positieve audit-c 22%

Drinkgedrag follow up: alcoholgerelateerd, versus niet alcoholgerelateerd SEH bezoek

Patiëntenervaring alcoholscreening

Identificatie hoog risico gebruik

- Man
- Tussen 25-55
- Wonend in Archipelbuurt

Focusgroepbijeenkomsten

Belemmerende factoren

- *Tijd*
- *Relevantie*
- *Privacy*
- *Taalbarrière*

Bevorderende factoren

- *Training motivational interview*
- *Focusgroepbijeenkomst*
- *Aanwezigheid posters en folders op de SEH*
- *Feedback onderzoeksresultaten*

Vroegsignalering en interventie overmatig alcoholgebruik op SEH

- Waarom
- Hoe
- Onderzoek
- Resultaten
- **Conclusie en aanbevelingen**

Conclusie

- Screenen en motiveren kan in kort tijdsbestek
- Effectief
 - Minimale interventie met zeer groot potentieel aan gezondheidswinst

Aanbevelingen

- Stel multidisciplinair team samen: ziekenhuis (inclusief ICT!), huisartsen, verslavingszorg
- Projectleider met vrijgestelde tijd
- Informeren, motiveren en scholen zorgprofessionals; in beginfase maar ook daarna
- Hou interventie kort en makkelijk uitvoerbaar
- Verwijsmogelijkheden: helder, drempels laag
- Monitor uitkomsten en koppel deze terug